IV. évfolyam. 1893. 18. szám. Selmeczbánya, április 30.

Selmeczbányai Hiradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyed évre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 krajczár.

Felelős szerkesztő:
VÖRÖS FERENCZ.

Kiadók:
JOERGES AGOST özv. és Fia

A lapot illető szellemi közlemény a szerkesztőre, az anyagi rész pedig a kiadókra czímzendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DÍJA:
100 szóig 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szónál 50 krral több.
Magánhirdetések megállapodás szerint számittatnak.
Nyilt-tér három hasábos sorért 10 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Nemzeti politika a felvidéken.*)

I.

Grünwald Béla könyve. — A tót közművelődési társulat. — A matica. — A magyar társadalom szervezkedése. — A pánszláv izgatás terjedése.

1878-ban a zólyommegyei szliacsi kerületben akkor először megválasztott, de máris országos hirü képviselő, a nemz tellenes izgatók rettegett ostora, a lángoló hazafiságú és mély képzettségű Grünwald Béla egy röpiratot tett közé, mely behatóan foglalkozott a Felvidék nemzetiségi állapotaival és kétségbe nem vonható tények egész seregével mutatta ki, mint terjed a tótság körében a pánszlávizmus, melynek útját állani, elsőrendű állami feladat, miután ezen áramlat a magyar állam politikai, de földrajzi integritását is mind komolyabban veszélyezteti.

„A Felvidék“ megjelenése riadóként hatott. Az egész ország sajtoja megütközéssel fogadta azon leleplezéseket, melyeket Grünwald könyve a legtöbb magyar emberre nézve képezett, és méltatlankodva, felháborodással tett szemrehányásokat a kormánynak és a Felvidék magyarságának, hogy tűrték, hogy a viszonyok ennyire elfajuljanak, sőt, hogy azokról tudomást sem vettek mostanáig, midőn az államellenes irány már mélyen meggyökerezett és nyugodtan szervezkedhetvén, kiirtása aránytalanul nagy áldozatokat kíván. De nincs olyan súlyos áldozat, úgy hitték, melyet most már ne kellene a kormánynak és a társadalomnak meghoznia, hogy a baj alaposan orvosoltassék.

Meg is kezdődött mindenfelé az orvosló szerek tanulmányozása, de a kormány ma, tizenöt évvel ama felbuzdulás után is csak a tanulmányozásnál tart.

A társadalom, a Felvidék maréknyi hazafias magyarsága azonban az akczió terére lépett, 1881-ben megalakitotta a „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületet“, és néhány évvel később megalakult a több buzgalommal, mint hozzáértéssel vezetett „Magyarországi Tót Közművelődési Társulat“ is.

Ez utóbbi a tót irodalomnak hazafias szellemben való művelése végett a kormány kezdeményezése folytán létesült, de egyáltalán nem felelt meg a várakozásnak, melyet sokan fűztek megalakulásához, mert már magában az, hogy a tót irodalmat müveljük, fejlesszük, a magyarság szempontjából teljesen elteveszett dolog, mert ha ezen törekvés eredményre vezetne, a tótokat a magyar kulturától függetlenitenék és ezzel mi magunk készitenék elő a pánszlávizmus diadalát; de ezenfelül egy tót irodalmi társulat fennállása vagy éppen virágzása azon körülmény is lehetetlenné teszi, hogy oly tót intelligenczia, mely egy irodalmi társaságot táplálhatna szellemével, egyáltalán nem létezik.

Az egyesület különben a feloszlás stádiumába jutott, és a tapasztaltak után kevesen fogják siratni.

Mint emlitettük, a felvidéki társadalom felbuzdulásának másik alkotása a „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ volt.

A mikor azt néhány lelkes nyitramegyei ember 11 év előtt megalkotta, azt hitték, hogy rövid idő alatt százezerek felett fog rendelkezni, minden joravaló magyar ember tagjává lesz és tevékenysége fel fogja öleni mindazon tényezőket, melyek a nép művelődésére és magyarosodására befolyással vannak.

Milyen csalódás érte czéket a szangvinikus embereket!

Tizenegy évvel megalkotása után, ezen egyesületnek, mely a magyarosító mozgalom társadalmi szervezetét képezi a Felvidéken, alig van ötezer tagja és vagyona nem elég arra, hogy akár csak Árvamegyében is kellő súlylyal léphetne fel, komolyan számbavehető eredményeket érhetne el. Sőt már oly viszonyok között is volt, hogy valóban nem egyszer merült fel a komoly emberek előtt a kérdés, vajjon nem volna-e jobb, ha tényleg felbomlanék, semhogy tehetlenségünk ezen élő bizonyságtételével örömet szerezzünk ellenségeinknek, barátainkat pedig elcsüggeszszük!

És ezen vegetáló, eddig inkább zajos tüntetések rendezésével, mint komoly munkával fog'alkozó egyesület az egyetlen szerv, mely a Felvidék megmagyarositása érdekében létezik!

Szivünk elszorul ezt tapasztalva, és ajkainkon gúnymosoly kél, ha látjuk, hogy a legjelentéktelenebb közjogi kérdések miatt az egész országot felharangozzák, holott könnyelmű egykedvüséggel tűrjük, hogy szemünk láttára bántatlanul szervezkedik, fegyverkezik az állam ellensége.

Mert nem igaz az, a mivel a tudatlanok és kényelemszerető kozmopolita felvilágosodottak magokat áltatják, hogy a Felvidéken nincs nemzetiségi mozgalom, hogy az u. n. pánszlávizmus rémkép és a tótoktól nincs miért tartanunk. Hazugság ez, melynek ellentmond a tanulság, mely a nemzetiségi törekvések történetének minden lapjából reánk kiált; ellentmond a mindennapi tapasztalat; ellentmondanak az eredmények, melyekkel az utolsó népszámlálás lepett meg.

Sajnos, a pánszlávizmus, ha nem lép is fel oly arczátlansággal, mint közvetlenül nemzetiségi törvényünk, a magyar indolenczia ezen törvénybe iktatásának életbelépte után, ott ragódik ma is államiságunknak a Kárpátok bérczei közé hajtott gyökerein; izgat, áskálódik, terjed és ma már sokfelé a köznépet is behálózta, melyről Grünwald meg azt mondhatta, hogy kivétel nélküli legelkeseredettebb ellensége azoknak, a kik reá hivatkozva, nevében papolják a magyargyűlölet evangeliomát.

*) Mutatvány dr Kostenszky Géza „Nemzeti politika a felvidéken“ czimű müvéből. Szerk.

TÁRCZA.

Egy szép nőhöz.

Csábitsz?! Hiába! Vérem jég marad,
Habár tüzet löcellnek szemeid;
Kebled kaczér ringását nézhetem,
E csábos halmok büce nem hevít.

Hideg vagyok, mint éjszakarki tél;
Nem hat reám többé a női báj,
Nincs vágyam és nincs szenvedélyem már —
Mi sem ad élvet; semmi sincs mi fáj!

Kisírva könnyeim, szivem kihalt;
Miként teremne benn' a szerelem?!
Örök lemondás sorsom, s mindenütt
Csöndes bubánat árnya van velem.

Abai Ottó.

Töviskorona.

Bolyongva csendes éjszakákon
A külváros sikátorán
Hol egy pislogó lámpa vet csak
Halovány világot reám,

Benézek olykor egy tört táblán
A nyomor kis hunyhóiba,
Hová magasból is sodor le
Egy-egy lelket a bűn s hiba . . .

S elnézem halvány mécses mellett
A vérkarikás szemeket,
A mik virasztnak sírva, éhen,
Fázva az öltések felett.

A kis zugolyban egy poronty sír.
Hideg van. Földredt szegény.
Kis rongyait magára húzza,
Remeg forgácsos szegletén.

A padlaton buta mámorban
Alszik hörögve az apa.
Valamit tart ölelve. Üres
Palack. Mellette tört kapa.

Az asztal sarkán kék kendőben
Elrakogatva gondosan
Utolsó tápjuk . . . kis kenyérhaj
Megégett maradéka van.

S az anya ölt . . . varr . . . földoz és fejt.
Félszemmel férjén, gyermekén . . .
Másikkal a sötét . . . borús jövőben . . .
S ujjába vérig szúr szegény . . .

S ha sápadt homlokára nézek
Úgy tetszik, mintha a fölött
Egy koronát látnék ragyogni
Vércseppek és diczfény között.

Becsesb ez a királyokénál
Pedig egyenrangú velük
Születés adta ezt is, azt is —
S közös végük siri rög . . .

De míg az a királyi főkön
Elolvad, mint a napsugár —
Emez a sápadt arcz fölött, a
Halálban is ragyogva jár.

Amaz aranyból vert töviskorona!
S csupán a siron innen van hona —
Az — a siron túl kezd ragyogni
És neve: töviskorona!

Kis Csunya.

Május reggelem.

Szerelmem ábrándos világa
Vonúl át ismét lelkemen
Meglopva az éjt átvirasztom
És emlékimnek szentelem,
Mint a madárdal zöld bokorból
Zeng ez szivemben édesen,
Mint a virágok illatárja
Száll át merengő lelkemen . . .

. . . A táj virult. A zöld bokorban
A csalogány is csattogott,
S virág fakasztó napsugára
Aranynyal hímze ág-bogot.
Te barna fürtök gyermeke
Ott voltál, jól emlékezem
S harmattól csillogó virágot
Szedtél e május reggelen.

Ott voltam én a zöld mezőben . . .
Mint árnyék úgy követtelek
Ekkor rezdült első szerelmem
S dallám az első éneket.
Mikor erdőn, réten, virágon
Virág, szivárvány, báj terem,
Akkor mondtam, hogy: én szeretlek;
A kedves május reggelen . . .

Egy év lejárt azóta és most
„Úgy-e nem ismersz engemet?
S a szivenek elrabolt nyugalma
A legkisebb gondod neked.
. . . Hidd el bohóság volt, de mégis
Az édes első szerelem . . .
Rábondolok most is sohajtva:
Legyen ily május reggelem.“

Bánhidi J.

Az ág. hitv. evangelikus egyház dunáninneni kerületében a pánszlávizmus Baltik Frigyes püspök nem remélt erélyes fellépéseig megtámadatlanul uralkodott és ennek daczára tényleg meg ma is uralkodik.

A rom. katholikus papok és tanitók között is, hála a megboldogult Simor nemzeti törekvéseink iránt tanusitott érzéketlenségének, ma is elég a pánszláv.

A köztisztviselők közül, e faj igen kevés községi jegyzőt kivéve kipusztult ugyan, de az ügyvédi és újabban különösen az orvosi karban még most is szép számmal van képviselve.

De a legfőbb baj az, hogy a mélyen elterjedt köznép körében, hogy az izgatók a mostoha anyagi helyzet, a drága és lassu igazságszolgáltatás, a rossz közigazgatás, a nagy közterhek, e földi lét minden nyomora miatt való elégedetlenséget a magyarság elleni lángoló gyűlöletté tudták átváltoztatni, melynek pozitiv oldala is, a tót nemzetiség külön politikai szervezkedése iránti óhajban mindinkább kidomborodik.

Hogy ezen állitásomat nem rémlátás adta tollamra, azt leginkább a harmadéve lefolyt evangelikus püspökválasztás mutatja.

Az egyik jelölt a hazafias körök jelöltje, a másik a pánszlávoké volt. A hazafias párt jelöltje érdekében az értelmiség és vagyon tekintetében egyaránt nagy túlsúlyban levő párt minden lehetőt követett el, a sajtó, a hivatalos befolyás, egyesek és társulatok buzgalma mind sorompóba léptek és a hónapokon át nagy kitartással vitt küzdelemnek az lett a vége, hogy a pánszlávok jelöltje győzött óriási többséggel.

Hogy a pánszlávok győzelmüknek később nem örültek; hogy Baltik Frigyes, mint püspök teljes határozottsággal a magyar állam érdekeiért szállott sikra, az nem változtatott a szomorú tényalláson, hogy 1890-ben az ág evangelikusok dunáninneni kerületében a hazafias párt nagy vereséget szenvedett azért, mert a tótok attól tartottak, hogy győzelme esetén templomaikban magyar szellem fog meghonosodni.

Hogy ezt veszélynek tartották, melyet minden áron el kell háritani; hogy öntudatosan és tántorithatlan szilárdsággal küzdöttek a párt ellen, melyről azt képzelték, hogy nemzetiségüket fenyegeti: ez oly komoly jelenség, melyet kellően mérlegelve senki sem állithatja tobbé, hogy túlzás, ha azt mondjuk, hogy a pánszlávizmus az utolsó évtized alatt nagy hóditásokat tett, hogy a tótság nagy része teljesen elő van készitve, hogy határozottan annak zászlaja alá álljon.

Mert egy néptömeg, mely egyszer nemzetiségi különállásának tudatára ébredt, vagy éppen vedekezésre lát okot az államfentartó fejlet szemben, az elért azon ponthoz, melytől a nyilt államellenes akczióit csak a lehetőség vékony hajszála választja el.

Igaz, hogy ma sem képezi meg tótjaink zömének ideálját a magyar államtól való elszakadás, de a viszonyokkal való elégedetlenség szemlátomást terjed és a megdöbbentő e külömben másfelé is tapasztalható jelenségben az, hogy mint mondtuk, minden valódi és képzelt bajért a magyarokat, az állam magyarságát kezdik okolni és bármi alaptalanul, de mind többen komolyan hiszik, hogy sorsuk jobbra fordulna, ha maguk intézhetnék közviszonyaikat.

És ettől a pánszlávizmushoz bizony már nem nagy az út. Azok, a kik ezen elégedetlenséget szitják és gyülölséget hirdetnek a magyarság ellen, máris pánszlávok, akar hogy tagadják. Azt, hogy orosz provincziává legyenek, ők sem akarják, de azt hiszik, hogy a csehekkel, morvákkal, ruthenekkel együtt egy szláv országot alakithatnak orosz protektorátus alatt. Ez a ködkép az, melyet azon tót nemzetiségi agitátoraink hajszolnak, a kik nem pénzért, iparszerűleg, hanem meggyőződésből nemzetiségiek; ez az a czél, mely után törekesznek és melynek megvalósulását mindenekelőtt a mai magyar állam teszi lehetetlenné, minélfogva első teendőjük ezen állami szervezetet megváltoztatni, lerombolni.

Akármilyen badarság pánszlávjaink „Tótországa"; akármilyen lehetetlenség ezen utopisztikus ábrándok megtestesülése: tény az, hogy ezen ábrándok sok magyar állampolgár szivében élnek, és hogy fokozatosan hajadva vetik meg mind szélesebb körökben ezen ábrándok ágyát.

Hogy mily jelentőséggel bir e mozgalom terjedése a magyar állam szempontjából, azt legjobban az fogja megmutatni, ha végig tekintünk az utolsó népszámlálás adatain és Magyarország térképén. A számok, melyekhez szó nem fér, melyeket csoportositani igen, de megváltoztatni nem lehet, mindennél világosabbá teszik, hogy a Felvidék tót nemzetiségi mozgalmait tovább is ignoralnunk nem szabad, mert egy ujabb évtized elvesztése lángba fogja boritani az ország északi határait is, a mint a dákórománizmus lángba boritotta Erdélyt.

Különfélék.

— **Tudori oklevél.** Sztankay A. Gyula ur, volt akad. tanársegéd, e napokban mutatta be városunk polgármesteri hivatalánál gyógyszerészmesteri és tudori oklevelét kihirdetés végett. A két oklevél a májusi közgyűlés elé kerül kihirdetés végett. Örömmel teszünk emlitést e tényről s üdvözöljük városunk szülöttjét a fiatal doktort!

— **Hangverseny.** Az Országos magyar bányászati és kohászati egyesület 1893. évi május-hó 6-án a Városi Vigadó nagy termében Gretzmacher Hilda, Herrmann Melanie, Horváth Panna, Richter Évi úrhölgyek és az akad. ifj. kör „Dal és Zeneegylet"-ének szives közreműködésével tombolával egybekötött hangversenyt rendez, melynek tiszta jövedelme az „Akad. ifj. kör" alapitó tagsági díjának törlesztésére fordittatik s melynek programmja a következő: 1. „Paraszt és költő" Szuppé-tól. Előadja: az akad. zenekar. 2. Dialog Előadják: Hermann Melanie k. a. és Faragó Gyula ur. 3. „Az éj" Schuberttől. Előadja az akad. énekkar. 4. Magyar dalok. Zongorán előadják: Horváth Panna k. a. és Niemczik Géza úr. 5. Dalok. Zongora kisérettel énekli Richter Évi k. a 6. „Rákóczy Ferencz Rodostón" Melodráma. Előadják: Gretzmacher Hilda k. a. és Neuherz Béla úr. 7. „Deux Melodies" Griegtől. Előadja: az akad. zenekar. A szüneteket Beke Kálmán úr fogja bűvészeti mutatványaival betölteni. Kezdete 8 órakor. A hangversenyt tánczkövetí. Belépő és tombola jegyek előre válthatók Joerges Ágost özv. és fia könyvkereskedésében. A sorsolás szünőra alatt fog megtörténni. Kik tévedésből meghívót nem kaptak, szivesked jenek Neuherz Béla ifj. köri elnökhöz fordulni.

— **A selmeczbányai polg. dal- és zenekör** f. é. közgyűlését f. hó 30-án délután 6 órakor a Városi Vigadó termében tartja meg, a közgyűlés után dalestély lesz, melyre városunk dal és zenekedvelő közönséget tisztelettel hivja meg az elnökség.

— **Beszámolás és köszönet nyilvanitás.** Tiszteltettel alóhirott kedves kötelességének tartja, mint az isk. bizottság elnöke, beszámolni a nagyérdemű közönség előtt a f. é. április 4-iken a városi vigadóban az ev. elemi iskolák javára, működevelők szives közreműködése mellett rendezett szini előadás anyagi eredményéről. Befolyt összesen 150 frt. o. é. Szorosan az előadás által igényelt költség, a számlák kiegyenlitése mellett 51 frt 02 kr. Marad tiszta jövedelmül a jelzett czélra 98 frt 98 kr. o. é. Ezen nem várt kedvező eredményi növelték felülfizetéseikkel Versényi Róza k., Breznyik János, Krausz V. G. Szluika Pál, Staudner Jenő, Mráz Venczel, dr. Kresméry urak s többen a kik megneveztetni nem óhajtanak. A midőn ezen jó szivű adakozóknak, szent ügyünk pártolásáért, az isk. bizottság nevében is legszivélyesebb köszönetemet kifejezném, — teszem azt ugyanigy, mind a rendezőséggel, mind a közreműködőkkel s mind azokkal szemben, a kik annak előmozditásában tényleg részt vettek. Az iskola szent ügyének felkarolásával mozditjuk elő a leghathatósabban szeretett hazánk javát. Händel Vilmos, isk. bizotts. elnök.

— **Torna-tanfolyam leányok számára.** Hat hétre terjedő tanfolyamot szándékoznak a szülők közül nehányan létesittetni serdülő leánygyermekeik részére. A tanfolyam vezetésére Huber tornatanitó vállalkozott. Kivánatos volna, hogy legalább 20—25 növendék jelentkeznék a részvételre. Melegen ajánljuk e tanfolyamot, mely éppen azon korbeliek testfejlesztését czélozza a kiknek ülő foglalkozásuknál fogva erre legnagyobb szükségük van, a szülők figyelmébe.

— **Az orsz. tornaversenyre** városunkból 27 ifyecumi tanuló vesz részt Hajts tanár vezetése mellett. A versenyzők kis csapatja mindannyiszor élénk érdeklődés tárgya, valahányszor a gyakorló térre kivonul. Kürtösük s dobosuk ügyes és fáradhatatlan.

Thália védelme.

I.

Ne illessétek lenéző szóval Thaliát, tartsátok vissza véleményeteket róla addigra, a mikor már jó ismerősötök lesz. Nem oly rosz az, minőnek ti hiszitek, a kik csak a látesövön át látjátok, s azokban a szerepekben munkásait, szolgáit, a melyeket iróik nem mindig előnyösen osztottak ki közöttünk.

Ha azt a mérleget, melynek az egyik serpenyője a Thália érdemet tartalmazza, igazságos szeretettel tekintitek meg, erős a hitem, hogy az előitéletekkel terhelt serpenyőnek könnyű libbenését látná szemetek.

Könnyű népnek mondotok bennünket, sőt könnyelműnek, és leginkább a látszat után, a mely legtöbb esetben csal. De hát én édes Istenem, mit szólnátok akkor, ha bús tekintettel, lehorgasztott fővel járkálnánk köztetek, mintha orrunk vére folyna? Fölkeresnétek-e annak a bús kompániának a csarnokát, működése szinterét?

Mi a ti kedvetekért mutatunk jó arczot, hálás szivvel fogadjuk tapsaitokat, tetszéstek nyilvánitásaként, s örvendünk azon, ha nektek örömet szereztünk. Ennek az érzésnek kisugarzása van arczunkon; ez nem a könnyelműség jele. No meg, az az áldott Muzsa is juttat egy kis részt szellemeiből, erősitőül küzdelmeinkben, elenk tárva a multakat, az élet czernyi példáit okulásunkra.

Tudom, kétségbe vonjátok azt, hogy okulunk; pedig mi megis okulunk; bizonyságunk erre az, hogy kitűnően tudunk . . . nélkülözni, türni. Olvassátok csak a régi és ujkor martyromságait, ti is megtanultok türni.

No de nem prologizálok soká mélyen tisztelt közönség, megmutatom azt tiz, husz, ha kell száz példában, hogy az a Thália nagyon jószivű pap, tárt karokkal fogadja még azt is, a kit a ti társadalmatok ehen halatna.

Legelőször a magam példájat hozom fel.

Az én drága atyám egész életén át becsülettel kereste kenyerét s mikor mi gyermekei már hatan fogyasztgattuk azt, arra a szomorú tapasztalásra jutott, hogy bizony csak a mindennapit képes megszerezni, a jövőnek nem takarithatott meg semmit.

Kettős buzgalommal látott tehát a szerzéshez; de sajnos, minden körülmény ellene látszott esküdni, elvesztette még a mindennapit is.

Leirhatatlan az a nyomor, melybe egész családunk esett. Nem is kisérlem annak vázolását; csak azt jegyzem meg, hogy ebből a nyomorból szegény, drága édes atyám ravatalánál megérlelt ama szilárd elhatározásom ragadott ki bennünket, hogy Tháliához folyamodom kenyérért.

— Azt ne tedd édesem, mert az a pálya nagyon sikamlós, mondá egyik rokonunk. Ilyen szép leány ott elvész, mondá a másik. Mit szólna a világ? sopánkodék a harmadik; de mentő eszközt egyikök sem nyujtott.

Pista és Endre bátyám hamar határozott, abban állapodtak meg, hogy abba hagyják tanulmányaikat s Pista másolóul ajánlkozik édes atyánk barátaihoz. Endre meg katona lesz. Erre én kétségbe estem, mert az én tervembe befoglaltam már jó előre Endre bátyámat is, a kinek szerintem okvetlenül velem kell jönnie.

Ugy is lett; mindaketten G. társulatánál szerződtünk s a Pista távoztával 6 tagra leapadt családnak mi ketten lettünk a fenntartói.

Az első gázsi! oh mily boldogságot hozott az körünkbe! Jó anyám sirva vette át kezünkből, jó vacsorát készitett számunkra, de ő a zokogástól nem birt enni. Kezét, arczát csókoltuk, vigasztaltuk, s fényes jövőről beszéltünk előtte, s vele együtt sirtunk.

Most már ő is megvigasztalódott, s látható örömmel kiséri haladásunkat s kis Erzsike, Juliska és Irma növereim előtt mindig engem állit mintául, követendő például, és a kicsinyek mindannyiszor kettőzött szorgalommal tanulják a kátét s egyéb tudományukat, de különösen a szép verseket, mert ők is szépen akarnak szavalni, ha majd nagyok lesznek. Mamám tanitja őket mindenben, még a zenében is, en csak játszani szeretek velük, gyönyörködve igazi gyermekies jókedvükön, kaczagásukon, kis örömet nagynak érezve.

Ide sietünk mindig az előadás után; lépteinket már megismerik kis testvéreink s versenyezve nyitják ki előttünk az ajtót. Mintha messze útról térnénk meg, oly szives a találkozásunk esténként.

Künn borong bár a magasban:
Itt örökké csillagos van.

Hozunk ugyan néha bút is magunkkal lelkünkben, de ezt megosztjuk Endre bátyámmal még útközben, s kis családunk körébe semmit sem visztünk belőle. Bajunk leginkább a szereposztásból ered, a mikor egy-egy uj rendező nem Endre bátyámat adja partneremül; no de csakhamar átlátja az is, hogy sokkal jobban sikerül a játékom, ha bátyámmal játszom, mint mással, s méltatja igazgatómnak azt a szokását, hogy együtt játszat bennünket. Ezt a kedvezményt még szerződéskötéskor kértük ki tőle, minek fejében mi kisebb igenynyel léptünk fel vele szemben.

No hát kedves olvasóm, ha ugyan lesz e soroknak valaha olvasója, ugy e a nagyobb társadalmi élet pályái közül egyik sem adja meg, a mit ez a szűk szinpad, ez a sokszor gánsolt s mindig félreértett Thália megad, olyan kenyeret egy 16 éves leánynak, melylyel ez önmagát s kis testvéreit is fenntarthatja?! Igaz, nem oly naponta 4—5-szöri kenyér ez, mert bizony csak kétszer, legfeljebb háromszor metszünk belőle; de az a tudat, hogy a magunk szerzeménye, nagyon jóvá teszi ám.

Ne illessétek bántó lenézéssel ezt a kenyéradót, ismerkedjetek meg vele, bizonyosan megszeretitek. — Szolgáljanak az én soraim is az ő megismeréséhez alkalmul.

Hon.

— **A steingrubeni zenekar** jó szokása szerint e hó 25-én is estélyt rendezett a Bogya-féle helyiségben. Elösmeressel kell felemlítenünk e törekvő akad. ifjakból Vaszary Antal primássága alatt alakult működvelő zenekart, mely a szolid mulatóknak igazán szolid áron szerez alkalmat a szellemes időtöltésekre és a mi fő mindig jótékony czélra játszik Legutóbb a veszprémi tűzkárosultaknak, tányérozott össze 10 frtot. Megérdemelné e működvelő zenekar a legszélesebb körű támogatást, de más felől nem tudjuk eléggé ajánlani azt is, hogy Vaszary primás úr szélesebb körben adja tudtul estélyeinek idejet, hogy nők is résztvehessenek, mi különösen a remélhető jobb időkben kerti helyiségekben kiválóan kívánatos volna — mondjuk tisztán csak a jótékonyság szempontjából is

Kath. legényegyesület van alakulóban városunkban. Az uj egylet védnökéül Podhragyay Pál prepost-plébánosunkat, elnökéül Oldinger Antal plebánosunkat, ügyvivő elnökéül pedig Tóth Árpád s. segédszt igyekeznek az intézők megnyerni. Az „iparos ifjak önképző köre" egyidejűleg megszűnik s az uj egyletbe olvad. Tapasztalván azt, hogy most oly egyenek is csatlakoznak az önképzés zászlója alá, a kik azelőtt idegenkedtek tőle, továbbá, hogy az iparos ifjak önk. körének tagjai kivétel nélkül lépnek át a legényegyletbe, az uj egyletnek szép jövőt jósolhatunk.

— **Sérülés.** Knezovits István öreg éjszakai legény a ribniki m. kir. gőzfűrésznél munkaközben megsérült, a gyalugép balkeze három ujjának felső izületét elmetszette.

Erdőégés. Belabányán a halicsi tó körül mintegy 8 holdnyi erdőterület égett le, az égés oka valószínűleg gyujtogatás, mi azonban meg megállapitva nincs.

— **Nagy szerencsétlenséget háritott el** tegnap egyik városi rendőrünk, a ki a városház előtti utczán egy rohanó fogatnak, mely bárányokat szállitott a piaczra, a lovait megfékezte. A lovak egyenest a piaczon hullámzó néptömeg közé rohantak, mikor Granek János rendőr elébök ugrott s kantárjukba kapaszkodva egy szekér felé irányozta őket, melybe ugy a két ló, mint maga a rendőr is beleütődött. A rendőr megsérült, de hihetőleg hamar kiheveri baját, a lovaknak semmi bajuk sem lett, mert a rendőr visszatartotta azokat az eleséstől

— **Szállitás Selmeczről Amerikába.** Ujabban meglehetősen élénk az összeköttetésünk az uj világrésszel azon kivándorlások folytán, melyeknek több selmeczbányai család is részese, — s igy kisebb-nagyobb teherszállitás is gyakorivá válik. Érdekes egyik kivándorolt polgártársunk eljárása, a ki közvetlenül Stanga Adolf szállitónkhoz fordult, hogy szállitsa utána itthon hagyott feleségét. Stanga szállitónk pontosan megfelelt a megbizatásnak, feladván a szemelyárút a vonatra, a ki szerencsésen megérkezett az ujonnan alapitott családi tűzhelyre. Nem rég egy leánykát is szállitott ily módon szülleihez Stanga. Akadémiánknak tárgyait is ő szállitotta a chicagoi kiállitásra.

— **Panasz a közönség köréből** czimű közlemény érkezett be hozzánk, melyben egy alsó utczai lakos a volt „Felső Major" előtti téren összegyülemlő szemetnek gyakoribb elhordatását ajánlja a hatóság figyelmébe. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a nevezett tér tisztántartására ezentúl nagyobb gond fog fordittatni. Szolgáljon ez megnyugtatásul a sorok beküldőjének.

— **Veszett eb.** A múlt héten Steffultón a kis 6 éves Bálik Márton az erős láncza kötött kutyához játszadozás közben egy kis követ dobott, mire az eb annyira feldühödött, hogy láncát elszakitotta — a gyerekre rontott és sulyosabb marási sebeket ejtett rajta. Az eb a szántóföldekre kiszaladt s csak mintegy félórai kóborlás után tért vissza a majorba s minthogy másnap már gyanús tüneteket észleltek rajta — ielövetett; a veszettség hatóságilag is megállapittatott. — A rendőrség rögtön intézkedett, hogy a veszett ebnek feje megvizsgálás czéljából a bpesti állatorvosi intézet igazgatóságához felküldessék, szintugy a megmart gyermeket is felküldetté Dr. Högyes Endréhez a veszettség elleni védoltó intezet igazgatójához gyógykezeltetés czéljából. Megjegyezzük, hogy vett értesüléseink szerint Steffulnó külutczában egy kóbor kutya a múlt héten több más ebet megmart s ezek kiirtva is lettek — s továbbá Steffultó külutczára a további 40 napi zár is elrendeltetett, ennek daczára azonban óva intjük olvasóinkat, hogy a legkisebb gyanu esetén értesitsék a rendőrséget s különösen pontosan tartsák be a vadintézkedéseket, hogy ez irtozatos betegség végre valahára e törvényhatóság területéről kiirtassék.

— **Talált tárgy.** A rendőrségnél egy ezüsttel átszőtt mintegy 30 meter öszszalag (hivatalos nyelven magyarul schluszband) tétetett le mint talált tárgy, igazolt tulajdonosa átveheti.

— **Káldy Gyula körutja.** Az a rendkivüli érdeklődés, melylyel Káldy Gyula mult évben megkezdett „Történeti hangverseny" körutja alkalmával a Thököly-Rákóczi korabeli dalok s nóták előadásával hazánk 42 városában találkozott, valamint ama számos felszólitás, mely ujabban hazánk oly városai részéről, hol tavaly meg nem fordult, hozza érkezett, azon elhatározásra birta őt, hogy akkor megkezdett körútját az idén folytassa, bemutatva régi magyar zenénk eme gyöngyeit a következő városokban is: Kalocsa, Zenta, Zombor, Czegléd, Balassa-Gyarmat, Ipolyság, Kun-Halas, Léva, Szentes, Ó-Becse, Hódmezővásárhely, Felegyháza, Érsekujvár, Nyitra, Pozsony, Nagy-Szombat, Losonez, Selmecz, Körmöcz, Beszterczebánya, Löcse, Késmárk, Rozsnyó, Rimaszombat, Nyiregyháza, Ungvár, Munkács, Beregszász, Nagy-Karoly, Szász-Régen, Székely-Udvarhely, Csikszereda, Gyergyo-Szt-Miklós, Szepsi-Szt-György, Kézdivásárhely, Brassó, Erzsebetváros, Jaszbereny, Mezőtur, Baja, Szegszard, Pécs, Kaposvár, Zala-Egerszeg, Nagy-Kanizsa, Székesfehervár, Pápa. — E körútjában, melyet folyó hó 29-én Kalocsán kezdett meg, közreműködnek mint előadó művészek: György Zsófia (drámai énekesnő), Csiszer Irén énekesnő, Kulaffay Izabella főherczegnői zenetanárnő, a magyar zeneiskola tanára (czimbalom és zongora), Veres Sándor a m. kir. opera tagja és Mayer Adolf (tárogató) a m. kir. opera zenekarának tagja.

— **A F. M. K. E. megbizásából** Kostenszky Géza dr. hosszabb szemleutat tett azokban az alföldi városokban, a hol az egylet tót gyermekeket helyezett el nevelésbe. Tapasztalatai nagyon kedvezők a gyermekek ellátását, a magyar nyelvben haladását illetőleg. A megbizott igazi apostoli buzgósággal járt el kiküldetésében, előadásokat tartva az alföldi városokban a F. M. K. E. hivatásáról, s buzditva az egylet felkarolására az arany kalásszal ékes rónaság lakóit, a kik bizony édes keveset tudtak eddig a mi felföldi viszonyainkról. Nagyon üdvös munkát végez Kostenszky dr. e kezdeményezésével.

— **Fantastikus ötlet.** Ferencz Ferdinand főherczeg indiai fogadtatásáról igazán meses dolgokat irnak. Az indiai fejedelmek versenyeznek a fény és pompa kifejtésében. Leginkább kitünt ezek közül mint a „Nemzet"-nek irják, a valóban meses fény és pompa által a hyderabadi fogadtatás. A Nizám — maga is fiatal ember — minden képzelhetőt elkövetett, hogy magas vendegét ne csak a tisztelet minden jeleivel elhalmozza, de az „Ezeregy éjszaka" csodaira emlékeztető fényüzésével meg is lepje. A hyderabadi tartozkodás fénypontját egy ünnepélyes vacsora képezte a Nizám palotájában, melyre száznál több vendég volt hivatalos. A Nizám maga vezette be vendegét a palotába, melynek kertjei és különböző épületei egy négyszögmértföldnél jóval nagyobb tért foglalnak el. A vendégek három egyenlő nagyságú, hossszukas négyszögalakú óriás udvaron mentek végig, mielőtt a lakoma szinhelyére érkeztek. Mindegyik udvart palotaszerű épületek veszik körül és mindegyik udvarban négy-négy tóalaku vizmedence létezik a melyeket szeles utak választanak el egymástól. Ez utakat, a vizmedence széleit és az udvart körülkerítő épületek kapuinak és egyéb diszitményeinek körvonalait száz meg százezer lámpa világitotta meg. Egyike volt ez a legmesésebb kivilágitásoknak. A megbecsülhetetlen asztali készlet műtárgyait csak elősorolni is alig volna lehetséges, leirni pedig teljes lehetetlenség. Csupán azt akarom megemliteni, mint egyiket a legfantasztikusabb és legmeglepőbb ötleteknek, hogy az ebéd végén mindegyik vendég elé egy pástétomot állitottak s a mint a jelenlévők a pástétomok tetejét levették, mindegyikből egy-egy fülemile röpült ki s e madarak a falak párkányaira elhelyezkedvén, valóságos csalogány-hangversenyt csaptak! Ilyen gondolat bizonynyal csak egy indiai fejedelem agyában születhetik.

— **Május ciecje.** Nem régi divatu zengeménynyel akarjuk a tavaszi hónap szépségét dicsőiteni, hanem arról az ünnepről szólunk, melyet az „Otthon" irodalmi és művészeti kör rendez május elsején a magyarországi tűzkárosultak segélyezése czéljából. A fővednökséget József főherczeg fogadta el, s a hölgybizottságot Csekonics grófnő alakitotta meg. E két illusztris név fölemlitésével a mozgalom nagy jelentőséget akarjuk kiitüntetni. Fényvessy Ferencz elnök mellett az irók és művészek sorakoznak. Mily nemessé magasztosul ily czél mellett, mely nem egyéb, mint nyomorba esett embertársainknak segélyezése, megmentése, az ünnep jelentősége, azzal az értelemmel szemben, melyet Europa nyugatan az elégedetlenség, a forrongó kedélyek a májusi ünnepnek adnak. E napon nálunk a haza fővárosában az „Otthon" czereknek szerzi vissza „otthon"-at, a kik ezt elvesztették. A szellem aristokratái irt csepegtetnek ezáltal, hogy a szegénységen, a munkás népen segitenek, azon sebekre, miket a pénzaristokraták kapzsi eleme éppen a munkás népen ejtett. Vajha köztudattá válnék e nemes szándék azon elemek köreben is, melyek ama nyugati téytanok terjesztésén nálunk is faradoznak.

— **Tökeletes.** Alig van a „borzasztó"-n kivül olyan melléknevünk, melyet helytelenebbül használnánk, mint ez a szó: tökéletes. Hányszor olvassuk pályázatokban, folyamodványokban azt, hogy „tökéletesen beszélek és irok magyarul, tótul és németül"! s ezt olyanok irják, a kik a három nyelv bármelyikén még csak három sort sem képesek hibátlanul irni Most meg azt olvassuk több napi lapban, hogy a F. M. K. E. részéről az alföldre küldött tót gyermekek „tökéletesen elfeledték anyanyelvüket s tökéletesen megtanultak magyarul." — Mivé törpülnek e tót gyermekek mellett Vörösmarty, Petőfi és Arany koszorús költőink, kik soha sem szüntek meg a magyar nyelv szépségeit, gazdagságát tanulmányozni s meg sem éreztek azt a kellemes érzést, hogy immár „tökéletesen" tudják a magyar nyelvet, a mely pedig anyanyelvük is vala! Ne tulozzunk; az nem igaz, hogy 8—9 hónap alatt elfeledtek volna anyanyelvüket, s nem cselekszünk helyesen, ha annak a 200—300 szonak a tudását, mit ez idő alatt elsajátitottak, már a magyarul tudás teljességének tartjuk. Abban a szűk körben előforduló tárgyak megnevezése, s nehány fogalom kifejezése még nem elég a tudáshoz; ha már levittük őket, gazdagitsuk továbbra is ismereteiket, s neveljük őket nyelvben s lélekben jó hazafiakká, hogy ha majd egykor visszatérnek övéik körébe, a maga igaz szinében, valóságában tüntethessék föl ezek előtt az igazi magyart, azt a magyart, a ki nem szidalmazza folyton a tótot még őseiben is, hanem „atyafi"-nak szólitja akkor is, ha munkásul fogadja fel a nála jelentkező aratókat.

— **A „Kis Könyvtár" pályázat a.** A Beneked Elek szerkesztésében megjelenő „Kis Könyvtár" kiadója a mult évben négy pályadijat tűzött ki, még pedig 500 koronát elbeszélésre azután 300 koronát földrajzi vagy néprajzi tárgyu ismeretterjesztő olvasmányra s ezenkivül 100—100 korona második dijat. A pályázatra összesen 35 mű érkezett. Az eredmény nemcsak mennyiség, de minőség dolgában is örvendetes, mert e pályázat harmincznál több jó ifjusági olvasmánynyal gazdagitotta az ifjusági irodalmat. Az elbeszélésre kitűzött első dijat Gaál Mózes nyerte meg „Sebős" cz. történeti elbeszélésével, a második dijat Halász Bálint „A kis báró" cz. elbeszélésével. A másik 300 koronás dijat Földes Géza nyerte a „Szibériai képek" cz. művével, a második dijat Böngérfi János „Képek a Székelyföldről" cz. utirajzaival. A dijak bármikor fölvehetők a szerkesztő, Benedek Elek Erzsébet-körút 12 sz. lakásán. A szokásos tiszteletdij mellett való közlésre elfogadtattnak a következő pályamunkák: „A Nilus országa," „A székelyek" „Az élet iskolájában," „Columbus," „Segitsétek egymást," „A szalmaszál," „A király könyve," „A nagy Szunda szigetek lakói," „Karacsony szombatján," „A megtért," „Az erdő titka," „Tengeren" „Az árvai tótok," „Két elbeszélés," „A fehér asszony," „Palkó Szperák," „Árvamegye föld és néprajza," „Emlékoszlop a tömösi hegyszorosban," „Timár Kálman," „Angyalka," „Hűség és alnokság," „A szökevények," „Afrikai képek," „A székely atyafiak," „A béres fia." — A „Kis Könyvtár"-ból minden héten megjelent egy 3—5 ives füzet, melynek válogatva 6—14 éves gyermekeknek való elbeszéléseket, meséket és az ismeretek minden ágát felölelő népszerű olvasmányokat tartalmaznak. Egy-egy füzet ára 12 kr., kötve 20 kr. Tiz füzetre egy forinttal, tiz kötött példányra 1 frt 80 krral lehet előfizetni, akár M.-Szigeten a „Kis Könyvtár" kiadóhivatalában, akár könyvkereskedések utján. Eddig 18 füzet jelent meg a legjelesebb ifjusági iroktól. A valóban hézagpótló vállalatot melyet első helyen, Budapest fő- és székváros tanácsa az összes iskoláknak megvétetni elrendelte, ajánljuk a szülők és tanférfiak figyelmébe.

Csarnok.

Szeretve mindvégig!

— Eredeti regény egy kötetben. —

Irta: **Molnár Gyula.** (23)

(Folytatás.)

— Dehogy beteg! — válaszolta a hadnagy élénken. — Az igaz, hogy megrándult kissé a lába a multkori attaque alkalmával. Egyébként nem tudom mi lelte?... hacsak Stendhal értelmezése szerint, nagyságd igéző szemeinek tüze villámként nem sujtotta le és most béna, akarat nélküli báb.

— Ugyan menjen, maga bobó ember!

— Nos, talán nem lehetne igazam? Czáfolja meg nagyságod!...

A szép asszony maga elé nézett a puha szőnyegre, aztán fordulva a társalgáson, Belláhhoz fordult, ki lopva a fiatal hadnagyot szemlélte.

— Bellah édes, ugyebár elkisérsz; a városban bevásárlásokat akarok tenni?...

A fiatal leányka aztán élénken felelte:

— Mindenesetre! A hadnagyhoz fordulva pedig igy szólt: — Önnek is megengedjük, hogy lovagunk legyen és elkisérhessen.

— Csókolom a kezeiket! — viszonzá Nánerl kisasszony, mélyen meghajolva és összeütve sarkantyúit. — A föld istenőjét a holdnak kiscrnie kell, hiszen bolyongásában ugyis földközelbe jutott! — mondja Szombathyné rejtélyes czélzattal.

A fiatal leányka elpirult. Nánerl kisasszony pedig hamiskás mosolylyal nézett a szép asszonyra, aztán a bajuszát pedergette.

Néhány perczczel utóbb távoztak a szalónból és lementek a díszes lépcsőkön, a kijáratnál álló hintóhoz.

Felültek és a hintó elrobogott.

VI.

Balzsamos Ferencz huszárkapitány egy idő óta idegés nyugtalanságnak volt a martaléka. Nem találta sehol a helyét. Mélankholikus állapot volt észlelhető nála, jó kedve tova tűnt, még csak nem is mosolygott társainak tréfáin; önmagába lévén elmélyedve, sokszor gondolkozó arczczal nézett maga elé és vidám adomáitól, hangos, jóizű kaczagásától nem visszhangzott már a kávéház. Vajjon mi lelhette őt?. . .

Erre a tiszttársai sem tudták megadni a feleletet. Hiába faggatták, hasztalan unszolták a barátai jó szóval, cselvetéssel, nem tudtak kivenni belóle semmit. Megpróbálták párszor „beugratni", leitatták és ilyenkor ostromolták kérdésekkel, de a kapitány csak annál jobban hallgatott. Szomorú arcza aztán sok czélzásnak lett a gyúpontja és Balzsamos mindezt tűrte, a nélkül, hogy visszavágott volna éles eléjével.

Bizonytalanságuk tudatában társai ekkor elkezdték kombinálgatni, találgatni az igaz okot, mi jó kedvű pajtásuk lényén ezt a csodálatos átalakulást végbe vitte. Az emberi elme roppant találékony ilyenkor és szegény Balzsamos kapitánynak volt mit hallgatnia. Reá fogtak mindent. Gyanúsították többek közt azzal a rossz viczczel is, hogy olyan leányt akar elvenni, ki helyett az anyja, leendő anyósa szerelmes belé és ez a tudat mérgezi meg életét, teszi olyan lehangolttá. Hogy szerelmes azt kétségtelenül állították; már azt, hogy kibe, e felett megoszlottak a vélemények.

Volt idő, a mikor még azzal gunyolták, hogy Malvinba szerelmes, a szép pénztárosnőbe, a ki pedig tudni sem akar felőle. Malvin azóta pedig eltűnt. Hová? . . . Nem tudták. Az első nap ez még feltűnt. Másnap azonban mar levették a napirendről.

(Folyt. köv.)

Nyilttér*)

Nyersselyem Bastruhákra alkalmas kelméket öltönyökénti **10 frt 50 krért** és jobb fajtajuakat is — valamint **fekete, fehér** és **szines** selyemkelméket méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** — sima, koczázott, csikozott, mintazott és damaszott stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít: postabér és vámmentesen. **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zurichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba czímzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 3

*) E rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért sem alakjáért nem felelős a Szerk.

Hirdetések.

Kiadó lakások.

Mihalik házában a főpiaczon (8|I.) két szép utczai lakás augusztus 1-től, és egy udvari szoba, konyha, kamara, azonnal kiadó. — Bővebbet a háztulajdonosnál.

Hirdetmény.

A selmeczi takarékpénztár igazgatósága köztudomásra hozza, hogy a folyó 1893. évi julius 1-ső napjától kezdve, további intézkedésig, az alapszabályok 13-ik §-a alapján a betétek utáni kamatlábat

$4\frac{1}{2}$%-ról $4\frac{0}{60}$-ra leszállította,

úgy azonban, hogy a törvényes betétkamat-adót az intézet fizeti.

Ennélfogva figyelmeztetnek a t. cz. betevők, hogy a mennyiben betéteiket 4% i kamat mellett az intézetnél meghagyni nem akarnák, szabadságukban áll betéteiket az intézeti alapszabályok 16. §-ában, mely a betétkönyvecskében is olvasható meghatározott felmondási idő betartása mellett, visszavonni.

Egyben megjegyeztetik, hogy fenti intézkedésnek megfelelően és arányában a kölcsönök kamatlába is egyidejűleg leszállíttatott.

Selmeczbányán, 1893. évi aprilis-hó 12.

2—3 Az igazgatóság.

Körözvény.

A selmeczi népbank igazgatósága közzéteszi, hogy a nála eddig elhelyezett összes betétek után f. é. júliushó 1-től kezdődőleg 4½% kamatot számit s fizet; s a 10%-os betét adót azonban czentúl is maga viseli.

Selmeczbányán 1893. április-hó 21.

A selmeczi népbank igazgatósága.

Speciálista sérvkötőkben.

Keleti J. cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalm. sérvkötője **a leghiresebb orvosi auctoritások** által legjobbnak van elismerve, és monarchiánk határain túl is nagy elterjedésnek örvend. **Nem csúszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást** és rendkívüli czélszerű idomithatósága által az eddigi sérvkötők hiányait elháritotta.

Ujdonság!

Keleti-féle gummi sérvkötő, a pelották teljesen a sérvhez idomithatók, szarvasbőr vedővel és biztonsági övvel. Árak: **egyoldalu 6 frt, kétoldalu 12 frt.** —

Saspensorium, haskötő (elastikus), gummi görcsérharisnya, háttartó, orthopädiai műleges fűző, műleges lábak és kezek.

Gummi!!

Egyedülli képviselete Ausztria és Magyarországon a legnagyobb különlegességekben felülmulhatlan párisi gyárosnak

„F. Bergueraud Fils."

Jótállás mellett valódi párisi gummi és halhólyag tetja 2 frttól 6 frtig. — Bouts-americans 3 frttól 5 frtig. Pely-Porus 1·80 frttól 2·50 frtig — Ballato des femmes 4·50 frttól 7 frtig.

Megrendeléseket discréten és gyorsan eszközöl

KELETI J. **csász. és kir. magy. és belga kir. szabadalmazott gyáros,**

Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 17. sz.

= Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve. =

Felhivjuk

a n. é. közönség becses figyelmét a következő hirdetésre:

A tisztelettel alánt felsorolt selmeczi üzleti czégek és vállalattulajdonosok annak kiemelése mellett, hogy jutányos árak, szolid eutans üzleti eljárás és pontos kiszolgalas mellett főtörekvésük leend a n. é. közönség teljes megelégedését kiérdemelhetni, ajánlják következő üzleteiket:

Baker Alajos, fényképészeti műtermét és e szakmába vágó felvételeit saját házában.

Barth Lajos utóda, Terraszon levő hentes üzletét, mindig friss virsli és kolbásznemüeket, szalonna, friss zsir, füstölt hus, sonka-árúit stb.

Bogya János, Szent-Háromságtéren levő bor- és sörcsarnokát, étermét, mindig friss, kitünő minőségű hordó, világos és sötét palaczksöreit, kiváló konyháját, valamint természetes fehér és vörösborait.

Clement Gyula, Szent-Háromságtéren 9|II. sz. saját házában levő, egy márványtűkörrel s háromféle zuhanynyal ellátott fürdőjét, reggel 7-től esteli 10 óráig nyitva.

Czuma József, a kopogó melletti saját házában lévő vésnök üzletét, pecsét, czimer és mindennemű vésnök munkáit, csinos és tiszta kivitelben.

Filkorn Alajos, fogorvos, masseure és vizgyógyász, legujabb módszerét és természetes szinü műfoghussal ellátott műfogakat stb. Lakik: 1/37. sz. a. saját házában.

Fizély Károly, az alsó-utczában fekvő tornakert melletti kertjében lévő nyari meleg kádfürdőit, hideg zuhanyokkal, kényelmes, szép séta és nyugvó helyekkel; april 15-től november 1-ig tartó idényuyei. A séta és kert helyiségbe szabad bemenet a distingvált közönség részére.

Gasparik János, úri és női czipő üzletét, dusan felszerelt kész czipőraktárát, a tak.-pénztár tulajdonát képező épületben.

Geiger Márk, fűszerkereskedő borkocsi tulajdonos szép és jó fogatait, a Sztankay-féle házban.

Gregiss Antal, sütőházát saját házában (kórház-utcza), bolti helyiségét a Baumerth-féle házban, rozs- és búzakenyerét, mindennemű friss süteményeit, mandolás kétszersültjét, valamint kész morzsáját.

Greipel Róbert, kárpitos és nyerges üzletét az alsó utczában, Urszíny-házban mindennemű szép, jó és tartós kivitelü kárpitos és nyerges munkáit.

Özv. Gulrich Józsefné, kőfaragó üzletét saját házában, különféle kőfaragó munkáit, mű- és siremlékeit.

Huhz Vilmos, órás üzletét a Szitnyai-féle házban, legjobb minőségekből álló zseb-, inga-, fali- és kelő- stb. órákból álló raktárai. Két évi jótállás.

Id. **Irmler János,** alsó utczai Richter-féle házban lévő műtakács üzletét, nagy választéku, saját készitményü tiszta len vásznait, különösen fél és tiszta damaszt asztal- és kávéterítéket, $^4/_4$ széles kitünő vászonesomagjait, valódi Kneipp-féle vásznait; — elvállal házi szövéseket is stb.

Ifj. **Irmler János,** alsó-uteza, Richter-féle házban levő kefekötő üzletét, dusan felszerelt mindenféle nemű és nagyságú keferaktárát kicsinyben és nagybani eladásban, — sörcsarnokát és a nyári idényre tekepályáját.

Jezsek János, nyerges és kárpitos üzletét a „magas házban", legdivatosabb felfödött és nyitott hintókat, valamint legujabb kárpitos munkákat jutányos árak mellett.

Kachelmann Gáspár, épület- és butorasztalos üzletét a Szentháromság téren levő saját házában kész butor raktárát, lakó-, étkezési- és hálószobák teljes berendezéseit stb.

Kozák János, alsó-uteza 77-ik sz. alatti saját házában levő kovácsüzletét, szép külsejü borkocsiait, valamint a város és a vasuti állomás között közlekedő üveges, csinos és kényelmes társas kocsiját.

Králik Vilmos, asztalos műhelyét saját házában, épület, butor és minden e szakmába vágó munkáit.

Krause József, aranyozási, díszitési, szoba- és czégfestészeti, templom-munkálati műtermét a felső Wankovits-féle házban.

Langauer József, úri és női czipészüzletét és dúsan felszerelt kész czipőraktárát a Schuszter-féle házban.

Linder K., férfi szabó és egyenruha készitő üzletét, valamint választékos, legujabb divatu sövetraktárát.

Liptay László, Forster Sándor özvegyétől átvett legnagyobb választéku üveg, tükör, függönytartók, képkeretek, álló és függő kőolajlámpák és porczellán, kőedényekből dúsan felszerelt raktárát, valamint mindennemű üveges munkák teljesitését.

Matz Ferencz, elegánsan berendezett fodrász-termét, a Mihalik-féle házban.

Matzán Ferencz, mű-, bútor- és épületasztalos üzletét, bolti, gyógyszertári és templomi berendezéseket, saját készitményeiből álló dús butor, koporsó-raktárát, mindennemű szakmájába vágó munkáit.

Ochtendung Ignácz, dúsan felszerelt valódi selmeczi pipa, ásványkészülékek és disztárgyak raktárát, Hankisz-féle házban.

Oszvaldt Gusztáv, sütőházát, igen finom mandolás és gyermek kétszersültjét, kávésüteményét, rozs- és buzakenyerét stb. saját házában.

Piccin Alajos, alsó-utczai Scholcz-féle házban levő órás üzletét, mindennemü zseb, fali és álló óráit, valamint a Hasch-féle aranyműves üzletét a takarékpénztár tulajdonát képező házban.

Özv. Pleya Józsefné, úri és női czipőüzletét, dúsan felszerelt kész czipőraktárát a Szőlő-szálló melletti üzletében.

Rathgeb M. és **Baker A.,** ásványkereskedés és ásványesere üzletüket, oleső tanulmány ásványgyüjteményeket ládákban és kőzet gyüjteményeiket.

Róth Bódog, a Mihalik-féle házban lévő vendéglőjét és kávéházát, friss söreit és saját borát, kifogástalan konyháját, nyári idényre kerti helyiséget, tekepályáját.

Schuszter M. Alsó-utczában Ochtendung-féle házban levő czipész üzletét, dusan felszerelt kész gyermek-, női-, s férfi- czipő raktárát, bel- és külföldi készitményeit elfogad mindennemű megrendeléseket.

Stanga Adolf, első selmeczbányai személy és teher szállító üzletét. Alapittatott 1873. évben.

Szilaveczky Flór, Sembery-házban lévő vendéglő és kávéházi helyiségeit, Szeiffert-féle tekeasztalait, palaczksöreit, kitünő kávéházi italait. Budapesti Hirlap, Egyetértés, Urambtyám, Borszem Jankó, Neues Pester Journal, Kikiriki, Fliegende stb! — Bérkocsiait!! —

Thuranszky Béla, a főpiaczon lévő mészáros üzletét, egészséges és friss husnemü árúit.

Velics György, mézeskalács-üzletét, jó izü mézsütemény, vinszgyertya, szurokfáklya, viasz díszmű és templomáru raktárát saját házában.

Weisz István, alsó-uteza 67./IV. sz. a. kész kerti hintákat, combinált szoba s kerti tornázó hintakészületeket, továbbá műszövetü géphajtó és egyébb hevederekat s köteleket, rouleaux s ruhaszárító szinórokat valamint minden e szakba vágó kötélnemüeket, technikai s gazdasági czélokra.

Zsinszky András, bérkocsi üzletét saját házában (kórház-uteza), minden perczben kapható oleső és gyors fuvarjait, csinos külsejü fogatait és nyerges lovait.

Minden köhögés,

valamint a legső és tudó minden hurutos megbetegedési, továbbá nehéz légzés, szükmelliség, asztma, elnyálásodás, görcsös köhögés, nyakviszketegség, kezdetleges gümikór begyorsabban és legbiztosabban eltávolitatik a következő, évek óta kitünőnek bizonyult szerek által: **Szent György thea** csomagonként 50 kr. és **Szent György hurutpora** dobozonként 50 kr. pontos használati utasitással. — **Siker már néhány nap alatt vehető észre.** — Két csomagnal kevesebb nem küldetik. Postai küldésnél 20 kr. csomagolás és szállitólevélért.

Minden megrendelés intézendő: „St. Georgs Apotheke" Bess, V/2 Wiedergasse 33. 3—7

Megrendelési czimek

Dreher Antal kiviteli palaczksöreire.

Dietrich és Gottschlig Budapesten

IV., régi posta-utcza 10. szám.

vagy

Dreher Antal úr serfőzdéje

Kőbányán.

Szállitás **kiviteli-sörpinczéinkből Kőbányan** füzér-utcza 30. szám, 50 palaczkot tartalmazó rekeszekben, a kőbányai vasutállomásokhoz vagy a budapesti hajóállomásokhoz szállitva.

Ismételadók ak különös kedvezmények.

Árjegyzékkel a czim beküldése utan azonnal szolgálunk.

Nyomatott kiadó-tulajdonosok Joerges Ágost özv. és Fia könyvnyomdájában Selmeczbányán 1893.